

Türkiye'nin bağımlılık haritası çıkartıldı: Kenevir için uyarı yapıldı

Üsküdar Üniversitesi tarafından yapılan dev araştırma, Türkiye'nin Bağımlılık Risk Profili ve Ruh Sağlığı Haritasını ortaya çıkardı.

Yayın Tarihi : 10 Şubat 2019 Pazar (oluşturma : 2/22/2019)

Üsküdar Üniversitesi Altunizade Merkez Yerleşkede gerçekleştirilen basın toplantısında Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü ve NP Feneryolu Tıp Merkezi Psikiyatri Uzmanı Doç. Dr. Gökben Hızlı Sayar, araştırma ile ilgili genel bir bilgi verdi. Dünya Sigarayı Bırakma Günü öncesinde yapılan basın toplantısında Üsküdar Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Öğretim Üyesi Hüseyin Ünübol, 'Türkiye'nin Bağımlılık Risk Profili ve Ruh Sağlığı Haritası' ile ilgili araştırma sonuçlarını paylaştı.

ARAŞTIRMA, TÜRKİYE'DE BİR İLK

Türkiye genelinde 81 ilde, 24 bin 494 kişi ile yüz yüze yapılan çalışma, davranışsal bağımlılık alanında Türkiye'de bir ilk olması ile birlikte, dünyada bu kapsamda yapılan en geniş çalışma olarak dikkat çekiyor. Araştırma, Üsküdar Üniversitesinden klinik psikoloji alanında yüksek lisans eğitimi gören 125 öğrencinin tüm katılımcılarla bire bir görüşmesi ile gerçekleşti.

Araştırmaya 12 bin 191 kadın, 12 bin 303 erkek olmak üzere 18 - 81 yaş arası 24 bin 494 kişi katıldı. Katılımcılar dört nüfus sayımı bölgesi olan Akdeniz ve Ege yüzde 24,5, Anadolu yüzde 34,5 Karadeniz 18,8, Marmara yüzde 32,2 olarak temsil edildi. Katılımcıların yüzde 43,1'i evli olduğunu, yüzde 39,3'ü çocuk sahibi olduğunu ve yüzde 43,6'sı sigara içtiğini belirtti. Türkiye ortalamasında her gün alkol kullanımı yüzde 3 oranında bulundu.

SİGARA BIRAKABİLMEDE EĞİTİM VE CİNSİYET AYRIMI YOK

Araştırma, Türkiye genelinde sigara içme oranlarını ortaya koydu. Sigara içme oranında erkekler yüzde 52,9, kadınlar ise yüzde 34,1 olarak belirlendi. Sigara içenlerden sigarayı bırakanların oranı erkeklerde yüzde 11,5 iken, kadınlarda yüzde 11,45 olarak görüldü.

Bölgesel olarak da bakıldığında oransal olarak sigarayı bırakma oranlarının eşit olduğu görüldü. Sigarayı bırakma durumları cinsiyet, eğitim ve bölgesel durumlardan etkilenmemekte, her cinsiyette, her eğitim geçmişinde ve her bölgede eşit oranlarda sigaranın bırakıldığı görülüyor. Bu da sigarayı bırakma kararının eğitim, cinsiyet ve bölgeden bağımsız başka faktörlerden etkilendiğini ortaya koydu.

EĞİTİM SEVİYESİ ARTTIKÇA SİGARA İÇME ORANLARI DÜŞÜYOR

Sigara içenlerin eğitim durumlarına bakıldığında okuryazar yüzde 36, ilkokul yüzde 42, ortaokul yüzde 52, lise yüzde 47, üniversite yüzde 42 ve lisansüstü yüzde 36 olduğu görülüyor. Ortaokul mezunlarında sigara içme oranının arttığı, eğitim seviyeleri arttıkça sigara içme oranlarında bir düşüş olduğu dikkat çekiyor.

EN MUTLU BÖLGELER: BATI VE ORTA KARADENİZ İLE TRAKYA

Türkiye'nin Bağımlılık Risk Profili ve Ruh Sağlığı Haritasına duygu durum oranlarına göre en mutlu bölgeler Batı ve Orta Karadeniz ile Trakya olurken; en mutsuz bölge Doğu Anadolu bölgesi oldu.

EN ÇOK ALKOL TÜKETİMİ OLAN ŞEHİR İSTANBUL

Türkiye'nin Bağımlılık Risk Profili açısından yapılan değerlendirmede ise bölgesel olarak en fazla alkol kullanılan bölge yüzde 46'lık oranla Ege Bölgesi oldu. Ege bölgesini yüzde 45 oranı ile Marmara bölgesi takip etti. İl olarak İstanbul ilk sırada yer alıyor.

ALKOL TÜKETİMİ EN DÜŞÜK BÖLGE DOĞU ANADOLU

Alkol kullanımının en düşük olduğu bölge ise yüzde 19,7 oranı ile Doğu Anadolu bölgesi oldu.

HER GÜN ALKOL TÜKETENLERİN ORANI BATI MARMARA'DA EN YÜKSEK

Alkol tüketme sıklığının da belirlendiği araştırmaya göre, Batı Marmara'da her gün alkol alan kişi oranı yüzde 4,9 olurken İstanbul'da bu oran yüzde 4,7 olarak belirlendi. İç Anadolu bölgesi ise her gün alkol alan yüzde 1,4 kişi oranı ile en düşük bölge oldu.

ALKOL TÜKETME ALIŞKANLIĞI EĞİTİMLE ARTIYOR

Araştırma, Türkiye genelinde alkol tüketme alışkanlığının eğitimle birlikte giderek arttığını ortaya koydu. Araştırmaya göre ilkokul mezunlarının yüzde 13'ü alkol alırken Yüksek Lisans mezunlarının yüzde 42,5'i alkol alıyor. Bu oranın gelir düzeyi ile ilişkili olabileceği düşünüldü.

Araştırma, hemen hemen her gün alkol alma oranlarında eğitimin herhangi bir etkisinin olmadığını da ortaya koydu. Bu oran tüm eğitim seviyelerinde yüzde 3 olarak belirlendi. Bu oran da hemen hemen her gün alkol almak ile eğitim arasında bir ilişki bulunmadığını gösterdi.

KUMAR BAĞIMLILIĞI, EĞİTİM SEVİYESİ DÜŞÜK OLANLARDA DAHA YÜKSEK

Araştırma davranış bağımlılıklarından biri olan kumar bağımlılığı ilgili de çarpıcı sonuçlar ortaya

koydu. Araştırmaya göre, ülkemizde kumar bağımlılığı en yüksek ilkokul ve altı eğitime sahip olanlarda görülüyor. Bu oran en düşük lisansüstü mezunlarında görülüyor.

ALIŞVERİŞ BAĞIMLILIĞINDA LİSANSÜSTÜ MEZUNLARI İLK SIRADA

Günümüzün en çok konuşulan bağımlılıklarından alışveriş bağımlılığı ile ilgili rakamlar da ilginç sonuçları ile dikkat çekiyor. Alışveriş bağımlılığında lisansüstü mezunları önde yer alıyor. Bölgesel dağılıma bakıldığında Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri alışveriş bağımlılığı için en riskli bölgeler olarak bulundu.

SOSYAL MEDYA BAĞIMLILARINDA ÜNİVERSİTE MEZUNLARI AĞIRLIKTA

Hayatımıza son yıllarda teknoloji ile beraber giren sosyal medya bağımlılığı da araştırmada yer aldı. Sosyal medya bağımlılığında üniversite mezunları ilk sırada yer alıyor. İlkokul mezunları bu kategoride en son sırada yer aldı. Kadınlarda sosyal medya bağımlılığı erkeklere oranla daha yüksek bulundu.

Yeme bağımlılığında eğitim farkı bulunmuyorken, oyun bağımlılığında lise mezunları ilk sırada yer alıyor.

Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde en yüksek oranda izlenen yeme bağımlılığında eğitim farkı bulunmadı. Oyun bağımlılığı ise aynı bölgelerde daha çok görülmekle birlikte en çok lise mezunlarını etkiliyor.

DAVRANIŞSAL BAĞIMLILIK

Bölgelere göre dağılımda kumar bağımlılığında en düşük Akdeniz ve Doğu Anadolu olurken; en yüksek oran Batı Karadeniz, Ege bölgesinde ve Ankara ilinde izlendi. Alışveriş bağımlılığında en yüksek Doğu Anadolu olurken en düşük bölgenin Batı Marmara olduğu tespit edildi. Sosyal medya bağımlılığında ise en yüksek Doğu Anadolu olurken; en düşük oran İç Anadolu ve Trakya olarak belirlendi. Yeme bağımlılığında en yüksek Doğu Karadeniz, en düşük Batı Marmara oldu. Oyun bağımlılığında ise en yüksek Doğu Anadolu, en düşük Batı Marmara oldu. Bu sonuçlara göre Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu, davranışsal bağımlılıkların en fazla görüldüğü bölgelerken, Ege ve Batı Marmara en az görülen bölgeler olarak dikkat çekti.

'GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ KENEVİR ŞİZOFRENİYE DE NEDEN OLUYOR'

Üsküdar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nevzat Tarhan yaptığı konuşmada; "Özellikle sigara bırakma konusunda politik açıdan Türkiye'de ciddi bir çalışma yapıldı. Ancak sonuçta çok etkili olmadığını görüyoruz. Korkutmaya dayalı yapılan yasaklamalar sigara bırakmayı tetiklemiyor. Bu nedenle zarar ve yasaklama yerine sigara içmelerini düzeltecek bir çalışmaya ihtiyaç var. Dijital bağımlılık çok yüksek görünüyor bu rakamlara baktığımızda. Yeme bağımlılığında tatlandırıcıların yeme

bağımlılığını artırıyor. Beyindeki hazları tetiklendiren maddeler barındırıyor ve bu da obezite ve bağımlılığa itiyor. Çin Tozu bu anlamda risklidir. Bağımlılıkla tilt olma durumu vardır. Bu vakalarda artış olduğunu görüyoruz. Yani kumar oynamayan aniden kumar oynamaya başlıyor, alkol almayan kişi birden aşırı alkol almaya başlıyor. Bu vakaların daha çok arttığını görüyoruz. Öte yandan Türkiye’de kenevir ile ilgili bir politika var. Ekonomi açısından çok önemli fakat bu farklı bir risk de oluşturuyor. Genetiği değiştirilmiş kenevirler bağımlılık ile birlikte şizofreniye neden oluyor bu nedenle genetiği oynamış kenevir ile daha sıkı bir denetim mutlaka gerekiyor. Son olarak eklemek isterim; Bağımlılık tedavisinde artık kişiye özel bağımlılık tedavileri var o nedenle kimse tedavi olamadım diyemeyecek. İnsanlar mutlu olunca yalnız kalmıyor ve bağlanacak bir nesne arayışına girmiyor. Başarı odaklıdan ziyade iyi insan odaklı eğitim politikaları geliştirmek çok önemli. Bunun üzerine çalışmalıyız.” dedi.

MİDE AMELİYATI DİĞER BAĞIMLILIKLARI TETİKLİYOR

Üsküdar Üniversitesi Bağımlılık Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÜSBAUMER) Danışma Kurulu Üyesi, NİSTANBUL Beyin Hastanesi AMATEM Psikiyatri Uzmanı Doç. Dr. Onur Noyan ise bağımlılık tedavilerindeki son gelişmeler hakkında bilgi verdi. Doç. Dr. Onur Noyan özellikle mide ameliyatı olan kişilerde diğer bağımlılık oranlarında artış olduğuna dikkat çekerek; “Kişi mide ameliyatı olmadan önce mutlaka diğer sigara vb. gibi bağımlılık alanlarını sonlandırmalı çünkü yeme alışkanlığı bitince mutlaka alkol veya başka bir bağımlılığa eğilim olma durumu yükseliyor” dedi.

Kaynak: Sputnik

Bu dökümanı orjinal adreste göster

Türkiye'nin bağımlılık haritası çıkartıldı: Kenevir için uyarı yapıldı